

Skoleraadene; noget Saadant kan derfor indtræde; men der er, som sagt, ikke indkommet Noget til Ministeriet, som antyder, at de ikke arbejdede meget vel sammen. — Der kan naturligvis ogsaa om et eller andet Punkt opstaae en Divergens i de foreslaaede Amtsraad, men hvad Kjøbstæderne og deres Engstelse angaaer, da maatte jo, efter den ærede Rigsdagsmands (S. N. Hansens) Opfattelse, Medlemmerne for Kjøbstæderne kunne vente, at de høiest Beskattede fra Landet ville slutte sig til dem; saa at de altsaa kunde gjøre Regning paa at være Fleertallet. Jeg troer imidlertid ikke, at Nogen af de Herrer, der have virket i Amts- eller Skoleraad, ville sige, at der i Forhandlingerne fremtræder en saadan Forskjellighed; det er kun ganske enkeltvis, at det kan komme frem; men i Reglen arbejder Medlemmerne sammen uden at tænke paa, om En er højere eller lavere beskattet. Den ærede Rigsdagsmand har gjort en Bemærkning om en Forandring i Valgloven til Amtsraadene. Jeg troer dog ikke, at jeg vilde kunne gaade ind paa nu at vedtage en saadan Forandring i denne Lov. Jeg har allerede tidligere udtalt, da de forskjellige Communalvalglove vare under Forhandling her, at jeg ikke havde megen Sympathie for dem; hvad jeg dog imidlertid ikke nu skal lægge videre Vægt paa, medens jeg derimod maa udtale, at jeg finder det betænkeligt saaledes ideligt og ideligt at omgjøre de kommunale Valglove; det maa man fastholde som en Grundsætning. Jeg anseer som sagt denne Lov som en Overgangslov, ikke som noget Endeligt og Blivende, men som en Forberedelse til en større og mere endelig Omordning af disse Forhold. Der som man ibrigt skulde komme til en modsat Mening og vilde foretrække at springe denne Forberedelse forbi, saa skal jeg ikke lade mig affrække deraf; jeg vilde saa tage Sagen i et vidtløftigere Omfang under Bearbejdelse. Dog vilde jeg ansee det for ønskeligere, at vi gjorde dette Skridt fremad, som nu foreslaaes i dette Rigsdagsmøde.

Lange: Den ærede Rigsdagsmand ser Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Ytrede nemlig, at Kjøbstæderne ikke vare frie for

Bærnepligt, før Lovens af 12te Februar 1849 udkom. Da denne Paastand blev fremfat med megen Bestemtthed og da den absolut staaer i Strid med hele vor ældre Lovgivning — jeg skal saaledes f. Ex. nævne Forordningerne af 22de Februar 1701, af 20de Juni 1788 og af 8de Mai 1829, især den sidste Forordnings Præmisses, hvori det hedder, at Bærnepligten paahviler Bondestanden alene — har jeg ikke troet, at den burde staae hen umodsagt. Kun med Hensyn til Søværnepligten vare Kjøbstæderne ikke ganske frie, idet nemlig de, som der ernærede sig ved Fiskeri, Lodseri, eller ved at føre Fartøier, vare Bærnepligten undergivne, men ellers vare de i Virkeligheden fritagne for Bærnepligten, og det var en af de Forrettigheder, som de havde og først mistede, da Loven af 12te Februar 1849 udkom.

Tscherning: Jeg vil dog raade den ærede Rigsdagsmand til at undersøge Sagen noget næriere, thi han staaer her paa et noget overfladigt Standpunkt; men jeg skal ikke spille Tiden med at opløse ham. Der kunde maaskee behøves længere Tid dertil, dersom den ærede Rigsdagsmand ikke var tilbøjelig til at opfatte det let. Det jeg egentlig forlangte Ordet for, var for at berigtige forskjellige Oplysninger, som ere givne her om hvad der er foregaaet i den grundlovgivende Forsamling med Hensyn til Kjøbstædernes Stilling til Valgloven. Det, som Kjøbstæderne forlangte, det var ikke at komme til at danne særskilte Valgkreds og saa vælge efter deres Folketal, men at danne særskilte Valgkreds og derigjennem at faae et større Antal Medlemmer ind i Forsamlingen staaende som en Stand, der havde Indflydelse som en Stand, og ikke efter Kjøbstædernes Størrelse. Det er en væsentlig Forskjel. Det laae for dengang, at Kjøbstæderne kunde være komne til at danne en særskilt Valgkreds af 3—4 Kjøbstæder, tilsammen for at vælge een Rigsdagsmand. Der blev i den grundlovgivende Rigsdag med Hensyn til Valgloven dannet et særligt Underudvalg for at omordne Valgkredsen; jeg husker ikke saa nøie, af hvilke Medlemmer det bestod, men der var dog et Medlem, som jeg husker fuldkommen sikkert var en ivrig Deeltager i disse Arbejder — han er nu død, det var Etatsraad Neergaard. Jeg